

ARDEALUL JURIDIC

REVISTĂ DE DREPT ȘI DE UNIFICARE LEGISLATIVĂ, DOCTRINĂ,
JURISPRUDENȚĂ, LEGISLAȚIE COMPARATĂ

Revista apare regulat la 1 și 15 a
fiecărei luni, afară de lunile de
vacanție (Iulie și August) când va
apărea numai o singură dată pe
lună

Abonamentul:	
Pentru autorități, banci, inst. t. fin. avocați etc.	
Pe un an	100 Lei
Pentru magistrați pe an	80 "
Pentru studenți pe an	60 "
Un număr simplu	5 "
Un număr dublu	7 "
Un număr vechiu	10 "

Redacția singură: Palatul Curții de
Apel Et. 1/74 — Administrația: Str.
Regina Maria Nr. 34 (Radio Reclam
România S. A.) unde se primesc abo-
namente și ori ce cereri de adfle

SUMARUL

1. Discurs de deschidere al noului
an judecătoresc la înalta Curte
de Casație și Justiție, de D-l Prim Pres. VICTOR
RĂMNICEANU.
2. Contribuțiuni la Unificarea le-
gilor (II) de V. M. DIMITRIU și STE-
FAN LADAY
3. Jurisprudențe. Curtea de Apel
Cluj: Reforma Agrară; Trib. Al-
ba-Julia: Jur. penală. Adnotări de P. B. și V. M. D.
4. Bibliografie. Dicționar juridic.
Ordonanțe Ministeriale.
5. Biblioteca „Ardealul Juridic”
Codul penal al Contravențiilor
(urmare) Traducere și comen-
tarii de V. M. D. și ȘT. L.

Puterea judecătorească și recrutarea personalului judecătoresc *)

Joi 1 Septembrie cor. la orele 2 p. m. deschizân-
du-se noul an judecătoresc la Înalta Curte de Casație
și Justiție, cu solemnitatea obișnuită, de către D-l
Prim-Președinte Victor Râmnicănu, D-sa a rostit
următoarea interesantă cuvântare:

Onorați Colegi,
Domnilor,

Sângeroasa tragedie pe care a jucat-o omeni-
rea, aproape s'a sfârșit. Cu tot doliul și suferințele
ce a semănat, ea a servit totuși la ceva, a consfin-
țit triumful dreptului asupra forței și a făcut ca în
regularea raporturilor atât între state cât și între in-
divizi, să se caute a predomina un spirit de mai

*) Cerându-i voi reproducem după „Curierul Judicial
No. 30, din 4 Sept. 1921” splendidul discurs, al celui mai înalt
magistrat al țării. În pragul unificării legii de organizare a
întregii magistraturi a României Mari, această cuvântare are
o deosebită importanță. Principiile enumerate, ca și obser-
vările scoase în relief cu atâtă competență, vor influența de
sigur marea reformă atât de mult așteptată, mai ales în păr-
țile Ardealului unde forța împrejurarilor impune uneori vîrteja
legilor și unde activitatea profesională a magistraților trebuie
să fie și națională. N. R.

multă blândețe, bunătațe și egalitate. Pretutindeni
observăm aceeași preocupare, ca noile întocmiri so-
ciale să aibă la temelie lor mai multă dreptate, să
țină cât mai mult seamă de interesul celor mulți și
nevoiași, așa ca solidaritatea socială să nu fie nu-
mai un cuvânt deșert ci să aibă o aplicațiune reală
și eficace, pentru a se putea realiza acea armonie,
care singură poate face lăria, mărirea și prosperi-
tatea unui Stat.

Acum când sgomolul armelor a încetat, rolul
justiției a devenit covârșitor. De aceia astăzi când
reluăm lucrările noastre, am crezut potrivit să spun
câte-va cuvinte despre puterea care are înalta misi-
une de a distribui justiția, precum și despre recru-
tarea personalului judecătoresc.

Domnilor,

Scopul unic al stărei sociale este de a asigura
măi bine drepturile individuale, punându-le la adă-
postul forței colective. Starea socială n'ar mai putea
exista și am cădea în stare de barbarie în ziua când
în lipsa justiției, libertatea ar fi lăsată fără apărare,
la discrețiunea violenței și arbitrarului. Misiunea pu-
terei judecătorești fiind de a asigura preponderanța
dreptului pretutindeni, unde se găsește asupra forței
ori de unde ar veni, oricine poate să înțeleagă im-
portanța acestei puteri și a funcționării sale, prin
urmare tot interesul ce trebuie să se pună la recru-
tarea personalului care o compune.

După constituțiunea noastră numirea judecăto-
rilor se face de puterea executivă, conform art. 93,
care între alte prerogative conferă Regelui și pe
aceea de a numi sau confirma în toate funcțiunile
publice, iar cuvântul funcțiune este întrebuițat în
înțelesul său larg. El cuprinde atât pe funcționarii
propriu zși, cărora sunt conferite anumite însărci-
nări publice, cât și pe judecători, cari exercită una
din marile puteri ale Statului.

Acest sistem de numire este adoptat de mai toate Statele moderne, iar acolo unde există sistemul electivității, acest sistem este considerat chiar acolo, de juriscunștii cei mai compeliși, ca o lamentabilă eroare a spiritului democratic și din zi în zi câștigă teren sistemul numirei judecătorilor pe viață de către puterea executivă. Electivitatea implică solicitarea voturilor, lupte între candidați, unii învinși și alții învingători, ceace nu este compatibil cu caracterul, cu rezerva și modestia, care trebuie să distingă pe magistrat și care tocmai îi impun datoria să evite manifestațiunile exterioare și sgomotoase. Apoi, ce ar mai însemna independența, prestigiul și autoritatea judecătorului, dacă am face dintr'ânsul justițiabilul justițiabililor săi. Acestea sunt deajuns pentru a justifica de ce sistemul electivității este mai de toți condamnat.

S'ar putea obiecta că în sistemul numirei, puterea judecătorească n'ar mai fi deosebită de celelalte două mari puteri cari constituiesc suveranitatea Statului, și că în realitate ea ar intra în puterea executivă și ar fi numai o ramură a acesteia, călcându-se astfel faimoasa teorie a separațiunei puterilor, teorie care în adevăr este cea mai înaltă expresiune a civilizațiunei politice, pedestalul cel mai solid pe care se sprijină libertatea.

Obiecțiunea nu o cred fundată pentru că acest mare și salutar principiu nu trebuie să fie luat în înțelesul unei separațiuni absolute și complete. Intre puterile Statului, ca și între membrele care compun orice organism, trebuie să se stabilească raportur-constante și acțiunea lor trebuie să fie coordonată așa, ca să imprime Statului o mișcare uniformă și armonioasă de viață și de progres. Principiul separațiunei puterilor, precum se exprimă un distins profesor dela facultatea de drept din Paris, se reduce la aceasta: „că puterile Statului recunoscute distincte, trebuie să aibă nu numai titulari distincți, dar încă acești titulari să fie independenți unii de alții, în acest sens ca una din puteri să nu poată revoca după bunul plac pe titularul altei puteri. În această irevocabilitate reciprocă rezidă principiul activ și bine făcător al separațiunei puterilor. Prin ea diferitele puteri pot în adevăr în limitele atribuțiunilor lor, să se controleze una pe alta și să-și opună la trebuință pe teren legal acele rezistențe pacifice, care constituiesc garanția libertăților publice“.

Așa dar ceace interesează, pentru ca principiul separațiunei puterilor să-și aibă aplicațiunea și utilitatea, nu este cine să facă numirea, ci că odată numirea făcută, judecătorii să fie independenți și să nu poată fi influențați de nici una din celelalte puteri.

Aceasta este problema pe care trebuie să o rezolve o bună organizare judecătorească.

Mai înainte de orice, vom examina ce trebuie să cerem dela acei ce se devotează magistraturei, această frumoasă carieră, dar foarte grea prin răspunderea ce impune și virtuțile pe care le cere.

Printre numeroasele calități ce suntem în drept a cere dela aceia ce voesc să fie judecați demni de însemnata onoare de a vorbi în numele Justiției, trebuie să punem în primul rând pe acelea care au sediul lor într'o conștiință scrupuloasă. Magistratul trebuie să se țină departe de viața sgomotoasă, să se distingă prin rezerva și modestia sa, să fie stimat pentru probitatea lui desăvârșită și respectat nu atât din cauza demnității cu care este investit cât prin virtuțile pe care le practică. Situațiunea lui s'o datoreze exclusiv meritelor sale, constatate prin reputațiunea și statele sale de serviciu, iar nu solicitărilor de tot felul și protecțiunei oamenilor influenți. Asemenea mijloace când s'ar practica, trebuie să fie disprețuite, căci sunt de natură să micșoreze prestigiul magistraturei și prin urmare încrederea în justiție. Nu pot descrie mai bine principalele trăsături ale caracterului magistratului decât reproducând cele spuse de ilustrul D'Aguesseau într'unul din discursurile sale. El zice că: „magistratul să-și formeze interiorul după consiliile înțelepciunei și exteriorul după regulile bune“ „cuvințe; să păstreze sufletului său o dulce și mjestuoasă liniște, să pună o decență și o proporțiune“ „atât de justă între toate părțile vieții sale, încât ea“ „să nu fie decât un concert de demnitate și de virtute“.

Pe lângă aceste calități de ordine morală, se mai cere magistratului să poseadă știința dreptului, căci ar fi o eroare să se creadă că bunul simț și un spirit just și pătrunzător ar fi deajuns, Echitatea este mobilă ca gândul, variabilă ca părerile și supusă la toate influențele, deaceea judecătorul trebuie să cunoască legea care este o stăvilă pusă arbitrarului și călăuza cea mai sigură care-l poate conduce la descoperirea adevărului. Fără îndoială sunt cazuri ușoare, când simplul bun simț este deajuns pentru darea unei bune deciziuni, dar sunt multe altele obscure și complicate, în cari judecătorul trebuie să fie bine armat cu știința dreptului, ca să fie în stare să rezolve dificultățile. Dealtfel chiar dacă bunul simț ar fi deajuns pentru a decide just, tot trebuie o minte cultivată ca să poată motiva deciziunea dată, spre a fi înțeleasă de public și să se poată impune cu autoritatea ce trebuie să aibă. În adevăr aceasă motivare este garanția cea mai solidă contra arbitrarului judecătorului, ea constituie în realitate toată judecata, ea rezumă întreaga operă a judecătorului, în ea se reflectă toată știința și experiența, în fine tot meritul și valoarea lui; prin urmare hotărârea — motivele și dispozitivul — trebuie să fie opera lui și numai a lui. Deaceea legea de organizare judecătorească obligă pe judecător la Curțile de Apel și

Tribunale, nu numai să redacteze hotărârile dar încă să indice în procesul verbal al ședinței numele judecătorului însăcinat cu redactarea motivelor, care însă rămân supuse controlului complectului, a cărui operă colectivă devin. Nu putem înțelege, motivul pentru care legea Curții de Casație a dispus altfel, dând în sarcina grefierului redactarea deciziunilor Inaltei Curți. În adevăr deciziunile acestei supreme instanțe, având o importanță, cu mult mai mare, odată ce formează jurisprudență, acesta ar fi un motiv mai mult ca ele să fie redactate de d-nii Consilieri.

Toate aceste calități pe cari le-am examinat nu sunt însă de ajuns pentru a avea o bună justiție.

Sentimentul justului, este adevărat, face parte integrantă din ființa noastră morală. Germenul său îl aducem odată cu nașterea, el ne pătrunde printr'un fel de iutuișune secretă atunci când încă nu-l putem defini, pentru că a precedat facultățile cu ajutorul cărora se formează judecata. Vedem pe copil revoltându-se instinctiv în contra in Justiției, pe care o simte cu mult mai înainte de a o înțelege. Din nenorocire, acest sentiment salutar este pervertit de interesul personal. Și judecătorul fiind om nu i se poate pretinde să fie perfect; de aceea pentru a îndeplini misiunea sa fără slăbiciune, trebuie să fie cu totul liber de preocupățiunea interesului său personal. De sigur este vorba ca să fie desinteresat în proces, aceasta se înțelege de la sine, este prea evident, el trebuie să fie desinteresat și în deciziunea ce va pronunța, în așa fel ca nici direct, nici indirect, să nu poată personal să aștepte nici bine nici rău. Trebuie dar să fie garantat contra propriilor sale slăbiciuni. Doi sunt cei mai mari inamici ai independenței judecătorului: temerea și speranța.

Până în anul 1890, deși puterea judecătorească prin Constituție era așezată printre cele trei mari puteri ale Statului, distinctă și separată de ele, în realitate însă era dependentă de puterea executivă, pentru că numirile și în general pozițiunea membrilor corpului judecătorec, erau la discrețiunea acestei puteri. În locul unui echilibru între puteri, puterea judecătorească era absorbită, înăbușită, atrofiată de cea executivă, devenită astfel prea viguroasă. În asemenea condițiuni era evident, că puterea judecătorească astfel dominată, nu putea să-și îndeplinească cu succes misiunea sa și drepturile individuale, fără refugiu și protecțiune, erau nimicite ori amenințate de a fi, dintr'un moment în altul. Era un adevărat despotism nu atât cel de sus care este cel mai mic, cât cel local. Cei mai mulți dintre noi cari am început cariera pe acele vremuri, n'am uitat acel despotism local, mai greu și mai de temut, al deputaților și senatorilor, cari erau atât puternici în circumscripțiunile lor. Magistraților numiți după cererea lor și revocabili după placul lor, li se cerea un devotament absolut. Serviciile electorale nu erau

recompensate numai prin favorurile puterii, erau puse la contribuțiune și toate drepturile individuale cu ajutorul și concursul unor magistrați mai fricoși, mai slabi ori mai complezarți. Spre lauda magistraturii însă cei mai mulți rezistau, preferau să fie loviți, sacrificați chiar decât, să-și uite datorii lor. În aceste condițiuni, independența magistraturii și respectul atribuțiunilor ei erau iluzorii; de aceea legea din 1890, complectată cu cele cari au urmat-o, au remediat această stare de lucruri și a restabilit echilibrul, prin înființarea inamovibilității.

Inamovibilitatea s'a impus ca o condițiune esențială a imparțialității Justiției, ca o stâncă de care să se lovească arbitralul puterii executive. De acum ea face parte integrantă din organizarea noastră judecătorească și dorim să devină una din dogmele, unul din principiile fundamentale, care să nu se mai poată schimba, ale dreptului nostru public, înscriindu-se în Constituție; căci fără inamovibilitate nu este independența judecătorului, fără independență nu este justiție și fără justiție nu este liberate.

Dacă însă inamovibilitatea dă judecătorului independența, nu trebuie să conchidem că această independență merge până acolo ca el să nu mai dea socoteală de conduita sa, să nu se mai preocupe de opiniunea publică și să considere postul ca o proprietate a sa, care îi conferă numai drepturi, ci din contră să fie pătruns că are multe și grele datorii de împlinit și că trebuie să se supună unui control și discipline severe; altfel am face din magistrat un om de care să depindă toți ceilalți, iar el să nu depindă de nimeni; adică am avea despotismul judecătorului, care ar fi mai rău și mai periculos, decât cel de care am vorbit.

Inamovibilitatea pune pe judecător la adăpostul temerei, mai rămâne însă speranța. Speranța unei înaintări, unei permutări, unei situațiuni mai bune, este un pericol tot atât de mare, care amenință foarte serios independența judecătorului. Legea organizării judecătorești din 1909 a complectat și această lacună prin înființarea concursului sau examenul de capacitate și prin crearea unei noi instituțiuni, Consiliul superior al magistraturii. Legiuitorul prin aceste măsuri a voit să asigure alegerea celor mai meritoși, cărora să se încredințeze această speță de sacerdoțiu. O alegere absolut justă și exactă este însă cu neputință, pentru simplul motiv că mintea omenească nu este destul de puternică ca să pătrundă evidența în orice lucru, cu atât mai puțin în ordinea morală și intelectuală, unde adevărul este unul singur, părerile însă variază. Dar dacă perfecțiunea ideală în alegere nu o putem realiza, trebuie totuși să urmăm acea mișcare irezistibilă, care mână toate instituțiunile noastre spre o continuă transformare și să căutăm a ameliora din

ce în ce mai mult modul în care să se facă această alegere. Acest scop în parte l'a realizat legea de mai sus, căci inovațiile aduse constituiesc în adevăr un însemnat progres în raport cu trecutul.

Examenul sau concursul este, în raport cu oricare alta, măsura cea mai exactă a capacității. Toată lumea știe că diplomele de licență și chiar de doctor, nu sunt probe absolute de capacitate, și în orice caz nu toți purtătorii aceleiași diplome posedă știința în același grad. Examenul este mijlocul cel mai sigur ca dintre toți să fie aleși cei mai capabili. De aceea credem că sistemul examenului, inaugurat în mod atât de fericit de legiuitorul din 1909, ar fi bine să-l întindem mai mult, și pentru alte grade ierarhice, pentru locurile de Președinți de tribunal și chiar pentru consilierii de Curți. Am convingerea că cu acest sistem s'ar face o mai bună selecțiune și s'ar curma cu numeroasele solicițări și intervențiuni, care astăzi constituiesc o piedică permanentă ca numirile și recomandările să se poată face în toată libertatea. În scurtul timp cât s'a experimentat examenul de capacitate, s'au obținut cele mai bune rezultate, lui se datorează intrarea în magistratură a multor distinse elemente, din care s'au recrutat și se vor recruta membrii magistraturii superioare. Acest examen suspendat din cauza evenimentelor războiului, ar fi timpul să se reînființeze cu un minut mai înainte: căci pe lângă alte avantajii ar avea consecința salutară ca tinerii magistrați odată în posesiunea unei diplome, care știm cât prețuește, să nu mai creadă că aceasta este de ajuns în cariera ce și-au ales și să se pătrundă de acest adevăr că trebuie să cultive cu asiduitate știința dificilă a dreptului, să se stabilească astfel o emulațiune, cu un curent sănătos de activitate și de muncă rodnică, ca fiecare să nu mai privească în altă parte ci să compete pe meritul și numai pe meritul său.

În privința modului cum este organizat azi examenul, mi se pare prea complicat și se prelungește prea mult, cum a arătat experiența făcută până acum. Fără să intru în amănunte, cred că numărul membrilor ce ar compune comisiunile de examen s'ar putea reduce la trei și anume: un membru al acestei înalte Curți, și din doi profesori ai facultății de drept, desemnați de facultate, ori numai dintr'un singur profesor și cel al treilea, un delegat al Ministrului. De asemenea materia asupra căreia se face examenul, azi e prea vastă, ea îmbrățișează întreaga sferă a dreptului, și fără nici un inconvenient s'ar putea limita la Codicile Civile, care este baza științei dreptului și aceasta ar fi de ajuns ca să se poată judeca știința și forța candidaților, înlesnindu-le astfel și lor prin reducțiunea materiei, mijlocul de a se putea prezenta pregătiți mai bine și a se face un examen mai serios. Examenul ar putea consista în cele două probe scrise ca și azi și dintr'una orală asupra unei chestiuni de drept civil aleasă de comisiune cu o zi mai înainte, pe care candidații să o desvolte fiecare într'un timp ce li s'ar fixa, egal pentru toți. Asemenea disertațiune ar fi de mare folos, căci ar pune în evidență modul de a raționa, logica, claritatea în expunere, știința și metoda candidatului și astfel comisiunea s'ar putea pronunța mai în cunoștință de cauză asupra valorii sale. În acest mod examenul s'ar putea ține nu numai în București ci și în toate centrele unde sunt facultăți de Drept.

A doua inovațiune este Consiliul superior al magistraturii. Acest Consiliu are ca principală atribuțiune de a-și da părerea asupra confirmării, numirii și înaintării magistraților de orice grad. Scopul urmărit de legiuitor a fost să îngrădească puterea Ministrului în așa fel, ca magistrații inamovibili să nu mai poată fi numiți și înaintați după bunul său plac, ci numai dacă figurează în tabloul întocmit de acest consiliu, în care vor fi înscrși cel puțin trei și cel mult cinci dintre cei mai merițoși candidați și astfel să fie apărât însuși Ministrul în contra stăruințelor și influențelor de orice fel. Legiuitorul și-a zis: că magistrații lucrând împreună, trăind în același mediu, observând și controlându-și lucrările în diferite grade ierarhice, este natural ca nimeni să nu poate fi în pozițiune de a-i cunoaște mai bine de cum se cunosc ei între dânsii. De aceea le-a lăsat sarcina de a desemna ei însuși pe cei mai merițoși, fiind și ei interesați în cel mai înalt grad ca prestigiul și demnitatea ordinului din care fac parte să fie cât mai ridicate.

Trebue să recunoaștem marele merit al reformei și mai ales bunele intențiuni ale legiuitorului. Importanța și rolul acestui Consiliu este dar enorm și decisiv pentru bunul renume și propășirea magistraturii noastre, dar în același timp cu toate greutatea sarcinei ce cade asupra sa, răspunderea ce-i incumbă este imensă. Este imensă pentru că soarta magistraturii fiind lăsată în mâinile noastre, a celor mai înalți magistrați, această răspundere va fi a noastră și numai a noastră.

Numeroase și diferite critici se aduc din toate părțile acestei instituțiuni, uneori chiar de către membrii cari o compun; iar faptul necontestat este că a produs multe nemulțumiri în rândurile magistraților și este privită cu oarecare neîncredere. Între altele, contribuie la aceasta și împrejurarea că numirile și înaintările ce se fac, sunt adeseori știute și anunțate mai înainte chiar ca consiliul să fie convocat și să fi desemnat pe candidați; iar cei astfel anunțați uneori sunt din acei cari în opinia generală, sunt cei mai puțin indicați prin renumele și meritele lor. Desigur aceasta poate să fie numai o simplă coincidență, iar nemulțumiri este natural, și

se producă, când pentru a face alegerea între numeroși candidați nu putem avea în definitiv alt criteriu decât aprecierea noastră personală, care nu este infailibilă. În ce mă privește, cred că criticele nu se pot adresa persoanelor, cât mai ales modului cum este organizat și compus acest Consiliu.

În primul loc, mă întreb de ce Ministrul să între în compunerea Consiliului? El deși animat de cele mai bune intențiuni este însă un om politic, face parte dintr'un partid politic pe care se sprijină și a cărui emanațiune este, și oricât de rigid ori inflexibil l'am presupune, este cu nepuțință să se sustragă influențelor și sollicitațiunilor amicilor și partizanilor săi și astfel impresionat, nimic mai natural ca în consiliu el să propună și să prajine pe cei cari i-au fost recomandați, pe care se poate chiar să nu-i cunoască decât după aceste recomandațiuni. În acest mod se restabilește ceva din acel despotism local de care am vorbit, căci cei numiți în acest mod vor deveni recunoscători și devotați protectorilor lor. Și astfel se poate introduce în corpul judecătoresc pasiunile, nuanțările politice și favoritismul, rele care ar mina organizmul judecătoresc.

Se va zice însă că Ministrul este unul singur iar Consiliul se compune din șapte membri. Aceasta este adevărat, nimeni însă nu poate tăgădui influența și ascendența Ministrului asupra membrilor Consiliului, și este natural să fie așa. În adevăr, el se prezintă cu prestigiul și autoritatea care i-o dă înalta sa situațiune, are mai multe mijloace de investigațiune și informațiune; membrii Consiliului se poate să nu cunoască îndestul pe candidați, este iar explicabil să urmeze sugestiunile Ministrului și să evite astfel dificila situațiune ca în discuțiunile ce se urmează, Ministrul să fie pus în minoritate; el va triumfa dar, cum se și întâmplă mai totdeauna. Ce să mai zic de farmecul pe care-l exercită puterea, de speranțele, de avantajele ce se pot întrevedea. Mai este și inspectorul judecătoresc, a cărui delegațiune poate fi oricând retrasă, și căruia prin urmare îi este foarte greu să se pună în luptă cu acela dela care deține delegațiunea. De ce să ne facem iluziuni, este mai bine să vedem lucrurile în realitatea lor, să judecăm omeneste și să ne pătrundem de acest adevăr, că nimenea din noi n'atinge perfecțiunea și prin urmare că nu putem face o apreciere dreaptă și neinfluențată, decât având toată libertatea și prin urmare fiind departe de putere și de influența ce poate exercita asupra noastră. De aceea cred că în compunerea consiliului nu este bine să între Ministrul; cu atât mai mult, că răspunderea numirilor, împărțindu-se între toți membrii cari compun consiliul, devine oarecum anonimă căci s'a format obiceiul să nu se facă opinii separate și cei din minoritate să semneze cu majoritatea, desigur ca să se dea o autoritate mai mare părerilor Consiliului.

Este adevărat că legea prescrie că părerile și a majorității să fie neapărat motivate; această dispozițiune însă nu se aplică în practică, pentru simplul motiv că este inaplicabilă. În adevăr, alegerea între diferiții candidați pune în discuțiune chestiuni eminamente personale și de o extremă delicateță. Este vorba de aprecierea calităților lor intelectuale și morale, de integritate, de conduită, etc. Părerile ce avem în această privință nu se pot în totdeauna sprijini pe dovezi indiscutabile, sunt chestiuni de conștiința noastră, care se formează după diferitele impresiuni ce ne lasă mediul în care trăim, după informațiunile ce luăm și care uneori pot să fie înșelătoare. Dacă o prudență elementară cere ca chiar într'un cerc restrâns să fim cu toată rezerva în exprimarea unor asemenea părerii, se înțelege ușor cât de dificil este ca ele să fie nu numai exprimate într'un consiliu așa de numeros, dar mai ales să fie consemnate în scris și motivate așa cum cere legea. Un scrupul elementar de conștiință va împiedeca pe membrii care se găsesc în minoritate, să arate și să motiveze în scris pentru ce trebuie înlăturat un candidat și trebuie preferat un altul, mai ales când asemenea părerii ar putea să apese greu asupra reputațiunii și viitorului celui înlăturat.

De aceea adeseori membrii minorității vor semna alături de majoritate, chiar când au o convingere contrarie și astfel candidații sunt privați și de garanția pe care legiuitorul a voit să le-o dea când a cerut consiliului să și motiveze părerile. Asemenea aprecieri, orice s'ar zice în definitiv, nu pot să fie lăsate decât numai în sarcina onoarei și conștiinței membrilor consiliului.

Legea prescrie că în caz de vacanță, consiliul superior al magistraturei întocmește tabloul de cei mai merituoși dintre magistrați și solicitanți întrunind condițiunile legale pentru numire sau înaintare. Această dispozițiune de a se aștepta mai întâiu vacanța și apoi să se întocmească tabloul, nu este fericită, pentru că are de consecință să favorizeze numeroasele sollicitațiuni și intervențiuni cari se produc ori de câte ori se fac asemenea numiri și astfel se împiedică ca alegerea celor mai merituoși să se facă în toate libertatea.

Pentru a înlătura aceste inconveniente s'ar putea forma tablouri de înaintare pentru fiecare grad ierarhic. Primii-Prezidenți ai tribunalelor, Prezidenții acolo unde este o singură secțiune și Primii-Prezidenți ai Curților de apel ar putea să fie îndatorați ca la anumite date să comunice Consiliului superior, singuri sau cu avizul corpului judecătoresc respectiv, care din magistrații din circumscripțiunea lor se disting prin cunoștințele lor, prin sârguință în serviciu, prin meritele lor în fine. Iar Consiliul pe baza acestor recomandări, a informațiilor ce vor da inspectorii, fiecare pentru circumscripțiunea lui și în fine văzând

notele și statele de serviciu aflate în cancelaria Ministerului, după un examen amănunțit să întocmească tablouri pentru diferitele grade care să fie definitive și neschimbate, un an sau doi, astfel ca în acest interval de timp, înaintările și numirile să nu se poată face de cât respectându-se ordinea înscierii în tablou. În acest mod nemulțumirile s'ar împușina, ar înceta competițiile ce se fac la fiecare vacanță ce se ivește și s'ar da o garanție mai eficace pentru o alegere dacă nu absolut dreaptă dar cel puțin mai bună ca cea de astăzi. Tot deodată s'ar evita și această inconsecință care se observă uneori, ca un candidat odată propus la numire ori înaintare să fie șters și înlocuit cu altul la propunerile pentru un alt loc identic, fără ca în intervalul celor două propuneri, uneori destul de scurt, să se fi petrecut nici un fapt nou, care să justifice această ștergere ori înlocuire. Candidatul înlăturat este în drept atunci să întrebe dacă n'a meritat pentru ce a fost înscris în listă, iar dacă a meritat pentru ce a fost șters, și oricari ar fi împrejurările cari în opinia consiliului ar justifica această schimbare, nu este mai puțin adevărat totuși că ea constituie o atingere și descurajare pentru candidați.

Pentru numirile la Curtea de Casație cred că compunerea consiliului este defectuoasă și ar trebui modificată. Nu este potrivit ca alegerea membrilor supremei instanțe să fie dată magistraților inferiori în ordinea ierarhică, adică celor dela Curtea de Apel. Opera consiliului nu este în definitiv decât un adevărat examen al candidaților, după meritele ce au fiecare și logica cere ca cei ce examinează să fie superiori în grad, ca să se poată presupune din partea lor mai multă știință și experiență și prin urmare ca alegerea făcută să aibă toată autoritatea ce se cuvine. De aceea pentru asemenea numiri este bine ca Consiliul să fie compus numai din magistrați dela Curtea de Casație și anume: ori Curtea întreagă să formeze Consiliul superior al magistraturii, ceea ce ar prezenta cele mai mari garanții, ori dacă această compunere s'ar găsi prea numeroasă, atunci menținându-se numărul de șapte membri, pentru a complectea acest număr, pe lângă cei trei membri din Curtea de Casație care figurează și azi, să se adauge încă patru aleși de Curte, ori în locul acestor patru aleși de Curte, să se complecteze Consiliul cu Primul Președinte și Președinții de secțiune ai acestei Inalte Curți, și în această compunere Consiliul, credem, că ar prezenta destule garanții pentru facerea propunerilor cu toată imparțialitatea pentru candidați.

O ultimă observațiune am de făcut asupra art. 72 din legea de org. judecătorească, după care funcțiunea membrilor aleși de Curtea de Casație și

de Curtea de Apel durează cinci ani. Dar după o trecere de timp prea lungă se poate ca aleșii să nu mai reprezinte sentimentele și ideile corpului judecătoresc din care fac parte. Afară de această operă pe care Consiliul este chemat să o îndeplinească interesând întreaga magistratură, este drept, că la această operă să participe cât mai mulți dintre magistrații înlocuindu-se unii pe alții. O durată prea lungă a acestor funcțiuni, face să se piardă caracterul lor reprezentativ și să dobândească un caracter oarecum personal și de autoritate, de aceea ar fi util să se consulte corpurile judecătorești mai des, limitându-se durata funcțiilor celor aleși la doi ani, cum a fost la începutul înființării consiliului.

Acestea sunt observațiunile ce aveam de făcut. Voi mai adăuga însă că pentru a putea avea a justiției care să poată sta la temelie Statului ca un însemnat factor de propășire și mărire, pentru că prestigiul justiției să-l putem vedea ridicat cât mai sus și mai aproape de idealul ce urmărim, ar trebui ca magistratura să fie o carieră către care să fie atrase elementele cele mai demne, respectate și instruite. Cu tratamentul, cu situațiunea precară ce au magistrații astăzi față de condițiunile grele ale vieții, mai ales când știu și trista perspectivă ce-i așteaptă prin punerea lor la retragere pentru limită de vârstă, magistratura nu mai poate fi o carieră de cât pentru cei favorizați de noroc. În loc de a atrage elementele bune și de valoare, din contră, aceste elemente se vor grăbi la cea dintâi ocaziune să părăsească această frumoasă dar grea și ingrată carieră, iar atunci când vom voi să reparăm răul va fi prea greu dacă nu chiar prea târziu.

Termin dorind acestei Inalte Curți pentru anul pe care-l începem astăzi deplină prosperitate în lucrările sale, ca să se poată bucura ca și până acum de acelaș înalt prestigiu, pe care l'a dobândit prin asiduitatea în lucru, prin imparțialitatea și înțelepciunea deciziunilor sale.

Nu pot uita pe prețioșii și indispensabilii noștri colaboratori cu cari noi magistrații suntem destinați a trăi, ca să zic așa, o viață comună. Meritul deciziunilor noastre revine în bună parte domnilor avocați, acestor oameni instruiți și laborioși, cari prin răbdarea și munca lor încordată, prepară soluțiunea cauzelor și înlesnesc misiunea judecătorului. Le aduc cu această ocaziune viile noastre mulțumiri și tot deodată le exprim sentimentele noastre de grațitudine și simpatie.

Contribuțiuni la unificarea legilor.

II

Sistemul penitenciar

Este foarte regretabil că la noi mai sunt mulți cari nu-și dau seamă de importanța sistemului penitenciar. Puțini sunt acei cari în socoteală de faptul că această parte a dreptului penal este cea mai importantă, sau mai bine zis, toate celelalte părți împreună n'au nici pe departe importanța acestei părți singure. Un cod, oricât de perfect ar fi, este un pericol pentru obște, dacă sistemul penitenciar este primitiv sau rău. Pedepșa este o ieroglifă, o nebunie sau o comedie, dacă stabilimentele penitenciare se găsesc într'o stare primitivă și prin urmare, în loc de a adapta pe răufăcător la ordinea socială, îl împing și mai departe spre prăpastia criminalității. Dacă — după cum spune Tarde — închisoarea este academia criminalității, dacă oameni cinstiți condamnați pentru o infracțiune comisă pentru motive simple, ajung în închisoare în societatea răufăcătorilor incorrigibili și părăsesc închisoarea ca răufăcători instruiți, ca specialiștii meseriei de furt sau lălhărie, pedeapsa este, în loc de o armă pentru apărarea socială, un pericol pentru societate, un mare rău social. Ce valoare are un cod penal, dacă aplicarea lui sporește criminalitatea? Și cum se poate numi activitatea judecătorilor, cari trimit pe un om cinstit într'un institut despre care știu că-i va da o instrucție specială pentru viitoarea-i carieră de hoț, lălhar sau excroc?

Timp de viacuri, aceste adevăruri n'au fost cunoscute oamenilor. Bine spune Carrara (Progr. II 645), că timp de multe secole închisoarea a fost „un mijloc al corupției, o școală a imoralității și a comploturilor periculoase“. Până la sfârșitul secolului XVIII, închisorile din Franța, Germania și Anglia au fost într'o stare îngrozitoare. Mai ales în Franța, unde în timpul Bourbonilor justiția penală urmărea scopuri financiare ceea ce reiese nu numai din istoria cunoscută a parchetelor ci și din vestita ordonanță a lui Colbert („Le Roi désirant rétablir le corps des galères et en fortifier la chiourme par toutes sortes de moyens, son intention est que vous teniez la main à ce que votre compagnie y condamne le plus grand nombre de coupables qu'il se pourra“).

În aceste închisori, de cari cu drept cuvânt a spus Goethe: „der Menschheit ganzer Jammer fasst mich an“, oamenii erau puși în fiare ca niște dobitoace, închiși în pivnițe înfundate și umede, îmbrăcați în zdrențe, trăiau flămânzi, înghețați, fără căldură, fără lumină, fără învățământ, copleșiți, de boli, plini de păduchi. Bărbați și femei, minori și adulți, oameni cinstiți și răufăcători amestecați la un loc, fără deosebire.

Este natural că în astfel de împrejurări criminalitatea s'a sporit în mod îngrozitor. Isvorul cel mai puternic al criminalității era executarea pedepselor, factorul cel mai important al criminalității era Statul. Cel ce era internat într'o astfel de închisoare, nu s'a mai întors la viață cinstită. Nici nu putea să se mai întoarcă: un om care a fost pus odată în fiare, își pierde simțimântul de onoare și dacă a intrat în închisoare ca om cinstit care ajunsese în conflict cu legea cum poate să ajungă orișicare dintre noi ¹⁾, o părăsește ca dușman jurat și înverșunat al societății, iar în temniță, unde deținuții nu sunt clasificați după etate, și stare morală, contagiul moral este așa de mare, încât ar trebui o forță supraomenească pentru a-i rezista.

Eliminarea acestor pedepse îngrozitoare este legată de numele lui John Howard.²⁾ S'a început în toate țările o luptă serioasă contra acestei executări nemiloase și vătămătoare tocmai pe baza datelor, rapoartelor lui și în secolul XIX a biruit principiul că închisoarea trebuie să îmbunătățească pe condamnat. S'au clădit penitenciare moderne, cu celule, cu ateliere, s'a întocmit un învățământ școlar și profesional, s'au luat măsuri pentru igiena penitenciarelor, s'a introdus un tratament uman și sistematic, care să mențină simțimântul de demnitate omenească a condamnatului, pentru a-i salva și mări simțimântul de onoare. Prin executarea pedepsei în celulă s'a împiedecat contagiul moral, prin învățământul școlar s'a ridicat nivelul cultural, și prin învățământul religios nivelul moral al condamnatului; iar prin învățământul profesional i-s'au dat mijloace pentru o luptă mai eficace în contra primejdiei recidivei. Igiena penitenciarelor și alimentele sănătoase și nutritive au întărit corpul condamnatului, înlăturând primejdia, ca în urma slăbiciunii corporale să fie incapabil la muncă și să cadă în recidivă. Pedepșa a devenit — după cum spune Fayer — perfecționarea unui sistem educativ; pentru acei cari n'au avut parte de educația ce se dă în familie, în școală, în biserică, în societatea cinstită sau la care această educație a rămas fără succes; Statul îngrijește de complectarea educației în închisoare.

Toate aceste reforme nu le-a dictat de loc simțimântul umanismului, ci interesul apărării sociale. Oricât de ramificate ar fi teoriile penale, un lucru este sigur: că dreptul penal nu e conceput pentru a spori criminalitatea. Această teză pot s'o accepte chiar și cei mai înapoiți aderenți ai teoriilor absolute, credem chiar și dl Cathrein sau orice alt propagator al școlii neo-teologice, iar dreptul penal care nu este

¹⁾ Foarte bine spune Tarde că nu este nici unul dintre noi, care în anumite împrejurări n'ar putea să fie un criminal primejdios.

²⁾ Pentru Franța vezi descrierea închisorilor teribile Boucher d'Argis 1871.

în legătură cu o executare potrivită a pedepselor în penitenciare moderne, sporește criminalitatea. Foarte bine spune Livingstone că de organizarea și dirijarea stabilimentelor penitenciare depinde succesul întregului sistem penal.

Temnițele vechi, în cari condamnații erau ținuți în închisoare comună, fără orice încercare a unei adaptări a lor la ordinea socială, fără orice învățământ școlar și profesional, erau cele mai bune mijloace pentru a transforma condamnații în răufăcători de profesiune. Ele semănau cu substanțele pe cari savanții le întrebuințează pentru sporirea bacililor.

Este adevărat că guvernele, când au recunoscut că clădirea și instalarea penitenciarelor moderne este unul din cele mai eficace mijloace pentru apărarea societății, nu s'au luat todeauna și pretutindeni după principiul mediului just. S'au exagerat mult, mai ales în Germania și în America. „Reformatory”-urile din America (Elmira, Concord, Huntingdon, St. Cloud, Jeffersonville etc.) deși au celule și dormitoare cu grilaj, ateliere comune, clase ca penitenciarele noastre moderne, totuși se deosebesc de ele. Clădirile lor sunt făcute cu mult gust și cu lux: dacă vezi penitenciarul din Elmira, crezi că este castelul unui aristocrat multimilionar; instalațiunile sunt luxoase; organizarea este de așa natură încât gravitatea pedepsei este nimicită. Oricum ar fi, laudă Americanii stabilimentele lor. (conf. Henderson: „Educational work in prison; correction and prevention”), un European are impresia că vede un penitenciar — operetă: Ba un grup de condamnați cari fac training corporal sau dansează lângă un pian, — ori un alt grup care țin meeting cu oratori și ascultători discutând o chestiune politică, — ba un altul care joacă crichet, football, tennis. Condamnații citesc ziarele politice, ba și ei s'ocot ziare politice și umoristice etc.

Este natural că nici aceste penitenciare nu pot îndeplini scopul pedepsei: prevențiunea generală și specială. Pe când penitenciarele vechi lucrau numai cu înfricoșarea neglijând pe deplin educația, cele noi lucrează numai cu educația, fără a se ține socotă de faptul că temnița trebuie să fie un mijloc de intimidare.

Adevărul trebuie cautat între aceste sisteme. Ne vom ocupa cu această chestie în articolul viitor, comparând sistemele penitenciare din Ardeal și din vechiul Regat.

V. M. Dimitriu și Stefan Laday.

) Operele „științifice” precum și statisticele din America nu pot fi folosite decât numai cu cea mai mare precauțiune. Un Englez spune că tot ceea ce spun Americanii, trebuie multiplicat sau împărțit cu 2. Confr. d. e. Barrows care spune că „reformatory-urile sunt cele mai bune școli industriale ale statelor Unite” (!) The reformatory sistem 295

JURISPRUDENȚĂ

MATERIA CIVILA A „REFORMEI AGRARE”.

CURTEA DE APEL CLUJ.

Nr. C 184 II 1921.

Reforma agrară. Terenuri supuse exproprierei. Procesele de despăgubiri rezultând din arendarea forțată. Deciziunea No. 5617—1920 a Președintelui Comitetului Agrar. Instanțele judecătorești sunt competente să judece acțiunile de despăgubiri rezultând din arendările forțate. Deciziunea No. 5617—1920 a Președintelui Comitetului Agrar, nu se ocupă cu această chestiune. De altfel nici nu se putea ca printr-o deciziune a unei autorități să se limiteze competența dată instanțelor judecătorești, prin lege.

SENTINȚĂ:

Schimbă sentința apelată. Invită tribunalul să procedeze mai departe conf. §-lui 518 proc. civ. Stabilește cheltuelile de apel ale reclamantei și ale părților la apel.

MOTIVE.

Văduva al. cu pet. No. a chemat în judecată pe părți pentru faptul că aceștia au ocupat și folosit un loc arendat ei de către proprietar. Cere despăgubiri și spesele cercetării locale cu 5% dobânzi.

Tribunalul prin sentința No. 800/3/920 declară procesul încetat (sistat) pe baza art. 180 pt. I. pr. civ.

Sentința se pronunță la 29 Ian. 1921. Contra ei fac apel în termen: reclamanta și părțile J. V. iar G. M. părți prin observații scrise se alătură la apel la 21 Martie 1921.

Reclamanta cere schimbarea în totul a sentinței; părțile apelează numai în ce privește cheltuelile de judecată cerând să li se acorde.

Curtea găsind necesar a dispus desbaterea orală a cauzei pentru astăzi, când prezentându-se părțile au susținut conform cu cele arătate prin observațiunile scrise și în procesul verbal al ședinței.

Din actele anexate la dosar și din susținerile părților se constată în fapt următoarele:

Pământul în litigiu face parte din moșia din Comuna Galați, proprietatea contesei A. . . în calitate de fiică și moștenitoare a Baronului.

Comisiunea județeană pentru reforma agrară a județului Bistrița-Năsăud prin sentința No. 38/16 din 13 Octomvrie 1920, dispune arendarea forțată a acestei moșii cu excepțiunea (intravilanului) coprinsului, pomelului (livada) nepuștiițe, pădure și 30 jugăre arabile, cari se rezervă și se mențin cu destinația pentru înființarea unei ferme model. În locul rezervat pentru fermă se cuprinde și 5 jugăre intravilan și 20 jugăre 851 st. pomet, care formează

obiectul litigiului și care face parte din terenurile arendate reclamantei cu contractul din 22 Decembrie 1915, contract menținut prin decizia No. 38 April 1920 a comisiei județene, neschimbată în această privință prin aceea din 13 Oct. 1920, sus vorbită.

În anul 1920 pârâșii au luat toate produsele de pe acest teren, privând astfel pe reclamantă de folosința bunurilor arendate. Reclamanta intenționează acțiunea de față, pe care Tribunalul o declară (sistată) încetată sub cuvântul că pământul în chestiune este „susținul reformei agrare” voind bine înțeles să spună că acest pământ cade sub dispozițiile legii agrare, ar fi expropriabil deci Tribunalul nu este competent și că conf. art. III. al deciziei Președintelui comitetului agrar No 5617 din 22 iulie 1920, numai comisiunea județeană este chemată să soluționeze litigiul.

Tribunalul însă face o constatare de fapt în mod greșit, căci după cum se vede mai sus sentința No. 38/16/920, a scos din arendarea forțată terenul în proces, un asemenea teren (legume, pomel) nefiind expropriabil, după cum în mod categoric o spune art. 9 din decretul lege de expropriere No. 3911 din 10. Sept. 1919, art. 2 din ordonanța 20393 A/920 a resortului agriculturii și art. IV. al deciziei No. 5617/920, dată de Președintele comitetului agrar.

De altfel pârâșii invitați de Curte a dovedi arendarea forțată ce invocară n'au reușit să probeze afirmația lor. Ei au depus trei chitanțe și o copie „conspect” (sub B. C. D. E.) acte ce nu au nici un fel de forță doveditoare, reprezentând caracterul autenticității și mai cu seamă neemanând de la autoritatea în drept a face asemenea arendări. Nici nu puteau face o asemenea dovadă, căci după art. 6, al ordonanței No. 20393 A. „arendările forțate le va face comisiunea județeană pentru reforma agrară, consilierul agricol fiind organul sau executor”. Câtă vreme sentința No. 38 susvorbită scoate din arendarea forțată terenul în litigiu și nu a fost modificată prin altă hotărâre posterioară, de sigur că zisul teren nu a putut face obiectul unei asemenea arendări. Mai este de adăugat că pârâșii nu prezintă nici un fel de hotărâre, fie dată chiar peste cadrele legii sau de alte autorități (conf. art. III. Deciziunea 5617/920), prin care să li se fi arendat terenul.

Dar și în drept, Tribunalul interpretează greșit deciziunea ministerială No. 5617/920, art. III. Acest articol dă în competența comisiunilor județene casarea din oficiu a hotărârilor „care nu vor fi fost date în cadrele legii sau de alte autorități”. În chestiunea ce ne preocupă nu ne găsim într'un asemenea caz.

Adresa explicativă No. 329 din 24 febr. 1921. a Directorului Comitetului agrar, cum și deciziunea No. 3618/921. a Președintelui Comitetului agrar, nu

face de cât să accentueze drepturile sătenilor în cazul când arendarea este ilegală și anume că ei „vor fi scoși din posesiune odată cu finele anului economic”.

Nu este decât vorba de incompetența instanțelor judecătorești în asemenea materie. De altfel cu ordonanțe și decizii ministeriale nu se poate limita competența instanțelor; ci numai prin lege. Deci ori cum ar sta pricina: fie că pârâșii au obținut arendarea forțată de la autoritatea competentă sau nu, fie că ar fi vorba de un teren expropriabil sau nu, reclamanta are dreptul să se adreseze pentru despăgubire instanțelor judecătorești și acestea sunt datorate ca, constatând faptele să acorde despăgubiri conform normelor în vigoare în această materie.

Admițându-se în totul apelul reclamantei, s'a schimbat sentința primei instanțe și pe baza art. 508 pr. civ. s'au stabilit cheltuielile de apel ale părților.

În ce privește apelurile pârâșilor, față cu argumentația de mai sus, nu puteau fi admise, reclamanta obținând câștig în apelul său.

Cluj, la 22 Iunie 1921.

P. B.

MATERIE PENALĂ.

CÂMERA DE ACUZAREA A TRIB. ALBA-IULIA.

Sedința de Consiliu fără publicitate dela 30 Aprilie 1921.

Act de acuzare înaintat camerei, de către acuzatorul privat subsidiar. Delict de violență contra autorității publice. Art. 4 și 9 din legea XL din 1914. Respingere în lipsă de act de acuzare susținut de procuror. Art. 264 al 1 și 5 pr. p. Motivate. Distincții și comparații cu textele similare din c. p. r. în adnotare.

Când prin plângerea unui vătămat — un judecător insultat în calitate oficioasă de unul dintre membrii comisiunii ce prezida — procurorul este sesizat pentru delictul de violență contra autorității (ultra) și de acel de insulte; până și pentru concretizarea delictului pentru care s'a cerat urmărirea infractorului s'a procedat legal: dacă parchetul a sesizat cu adunarea probelor pe judecătorul de instrucție conform art. 103 al III lit. a din pr. p.

Asemenea s'a procedat corect, când din cercetările ordonate reiese că faptul reclamat este o insultă, dacă procurorul nu mai formulează actul de acuzare; ci trimite dosarul prin instrucție la judecătoria de ocol competente. Într'un asemenea caz, sesizarea camerei de acuzare printr'un act de acuzare de către partea vătămată ca acuzator subsidiar pentru greșită calificare a delictului, fără sprijinul parchetului, este inadmisibilă conform art 264 al 5 pr. p., ca și conform art. 264 al I pr. p. din lipsa de elemente materiale componente ale delictului, cuprins în art. 4 al 2 din legea XV din 1914. A procedat legal Camera de acuzare care în baza acestor texte a respins un astfel de act de acuzare susținut de acuzatorul privat subsidiar și menținând stinsă procedura pentru delictul de ultraj a ordonat trimiterea dosarului judelei de ocol competent spre a judeca delictul de insultă comisă de infractor.

Parchetul Alba-Iulia sesizat de plângerea vătămatului propune investigație în cauză prin judele instructor pentru ultraj și insultă contra învinutului, după ce se obținuse autorizarea preliminară din partea ministerului.

Necorespondențele delictului de violență contra autorității (art. 4 al I. legea XI. 1914), procurorul își retrage

actul de acuzare în ce privește acest delict motivându-și propunerea pe lipsa elementului de amenințare periculoasă prin analogie cu definiția dată de Codul penal în art. 77., care este general și siagurul text ce lămurește înțelesul cuvintelor violență și amenințare periculoasă aplicabilă în speța art. 4 al II din legea XL—914.

Trimitte apoi propunerea judelei instructor cu dosarul spre a se înainta judelei de ocol competentă a judecării delictului de insultă singurul ce a rămas în sarcina bănuțului (Prop. Nr. 901—921 și 602—921 jude instr.)

Prelevându-se de art. 42 și urm. 254 și urm. pr. p., partea vătămăță prezintă Camerei de acuzare, un act de acuzare în numele ei propriu arătând că faptul așa cum s'a întâmplat întrunește elementele delictului de ultraj conținute în art. 4 al II al legii XL din 1914 și că deci conform art. 17 al III din legea de procedură penală, instanța de judecată competentă este tribunalul.

Faptul că bănuțul, zice partea vătămăță, mi-a adresat cuvinte insultătoare însoțite de gesturi și într'o stare de surescitare m'a dat afară din camera comisiunii, constituiesc în totul criteriile amenințărilor periculoase prevăzute de art. de lege XL—1914, căci plecarea mea din cameră n'a fost decât rezultatul pericolului în care mă găseam dacă n'aș fi fugit din fața lui.

Acest act de acuzare al acuzatorului privat subsidiar a fost respins de către Camera de acuzare prin următoarea:

INCHEERE

Camera de acuzare respinge scriptul de acuzare și stinge procedura penală în contra inculpatului..... pentru delictul violenței contra autorităților publice determinată și calificată de al. II. al art. 4 și art. 9 al legii XL—1914, în baza punctului 5. al art. 264 pr. p.

Ordonă (transpunerea) trimiterea dosarului judecătorului de ocol Alba-Iulia, spre a Judeca în materia delictului de insultă, determinat de art. 4 al II din legea XLI/1914.

MOTIVE

Camera de acuzare înainte de toate observă

Că fapta inculpatului, care prin datele cercetării criminale (efectuită)* pare a se putea dovedi este aceea că inculpatul, ca membru al comisiunii de încarțirare cu judecătorul ca președinte, înainte de a-și începe această funcțiune oficială, ajungând în ceartă, l'a dat afară din biroul său oficial, — că acest fapt nu conține elementele constitutive și anume „forța“, sau „amenințarea periculoasă“ care le (re) cere legea (la sătorirea) pentru ca să formeze delictul violenței contra autorităților.

Că așa dar pentru respingerea scriptului de acuză (obvine) se potrivește după opiniunea Camerei de acuzare și cazul (circumscris) prevăzut în punctul I al art. 264 pr. p.

Camera de acuzare însă referitor la violența autorităților a respins scriptul de acuză în baza punctului 5 art. 264 pr. p. (din motivul acela).

(Fiindcă) deoarece în privința acestei infracțiuni, parchetul îndreptățit la reprezentarea acuzei (a abstat dela acuză) și-a retras-o (— respective) nu a

* Cuvintele și expresiile subliniate ca și prescurtările și pușe în paranteze din această motivare găsite astfel în original, au fost înlocuite de noi prin expresia de întrebare nșat alături.

(pre)luciat nici (la pertractarea de) azi reprezentarea acuzei

iar (violantul) violentatul în privința acuzei acesteia nu poate figura și proceda ca acuzator privat subsidiar

Anume: prin violența contra unui membru, sau organ al autorității publice este violată puterea statului ce o reprezintă membrul sau organul acela, care exercitează în numele autorității (incredințarea) delegarea aceea ce impune din partea autorității respective

prin urmare ca vătămățul) numit în art. 13 pr. p. trebuie considerată puterea statului; iar persoana aceea, care reprezintă puterea statului, numai întru atâta se poate considera ca vătămățul, întrucât fapta comisă i-ar fi vătămățul și oare-și care drept personal, care vătămățul stă în (concurș) legătură reală sau intelectuală cu violența contra autorităților publice

Deoarece însă parchetul, care în cauzele penale reprezintă puterea statului, a denegat reprezentarea acuzei referitoare la violența contra autorităților publice,

Și deoarece cu privire la persoana vătămățului se pare că (obvine) se potrivește numai (oareșcare atare) o astfel de infracțiune a cărei judecare cade în cercul de competență al judecătoriei de ocol, a trebuit deci camera de acuzare în baza (expuselor) motivelor de mai sus în privința acuzei referitoare la violența contra autorităților, să stingă procedura, și să ordone (transpunerea) trimiterea dosarului la judecătoria de ocol.

Nr. P. 602—17 din 30 Aprilie 1921.

(Această încheere a fost aprobată de Curtea de Apel Cluj prin Deciziunea No. P. 429—18 din 7 Iunie 1921.

Adnotare. Camera de acuzare prin încheerea ce publicăm a motivat juridic respingerea actului de acuzare, susținut înainte de către acuzatorul privat subsidiar în delictul de violență în contra autorităților și fără ca procurorul să reprezinte acuzarea. În fapt, iată un magistrat, care însărcinat cu prezidarea unei comisiuni oare care, se ea la ceartă, este insultat în exercițiul funcțiunii de către un membru component al acelei comisiuni și în cele din urmă este silit de către acesta să părăsească camera oficială unde urmasse cearta. Magistratul reclamă cazul la parchet care după ce obține autorizarea ministerului de justiție trimite afacerea judecătorului de instrucție, făcându-i propunere de cercetare atât gntu delictul de violență contra autorității cât și pentru acel de insultă.

Culegându-se probele, din examinarea dosarului procurorul își face convingerea, că în speța nu poate fi vorba de delictul prev. de art. 4 al legii 4/1914, de oare ce nu s'a ntrebuțat nici violența în sensul forței fizice și nici amenințarea periculoasă contra vătămățului, care să-l impedeze a și implini misiunea oficială. Faptul săvârșit de infractor fiind numai acel de insultă gravă în calitate oficială (Legea X 41/914) procurorul nu mai susține acuzarea ci dispune motivat trimiterea dosarului judecătorului de ocol competent.

Vătămatul, căruia i s'a adus la cunoștință cursul instrucției, se substituie procurorului și formulează în calitate de acuzator privat subsidiar (art. 42 pr. p.) actul de acuzare contra celui ce-l ultrajase cu care sesizează camera de acuzare,

Susținerea actului de acuzare o bazează partea lezată pe argumente de fapt, interpretând înțelesul cuvintelor violență și amenințare periculoasă. Combate definiția din art. 77 c. p. și ajunge la concluzia că faptul că a fost dat afară din camera unde venise să lucreze în calitate oficială întrunește elementele delictului de violență contra autorității în sensul art. 4 din legea XL din 1914, de oare ce cuvintele insultătoare, gesturile și surexcitarea bătuțului i-a pus viața în pericol pe care și-a salvat-o părăsind astfel silit camera.

Trecând peste acest mod curios de interpretare și de adaptare la cazul concret al înțelesului expresiei „amenințare periculoasă din text”, Camera de acuzare respinge actul de acuzare în primul rând, că conf. art. 264 al. 1 pr. p. fapta nu întrunește în drept elementele delictului pentru care s'a formulat actul de acuzare; și în al doilea rând că acest act de acuzare n'a fost propus și susținut de procuror singurul îndreptățit la aceasta, conf. art. 264 al. 5 pr. p.

Cărtea de apel înaintea căreia afacerea a fost adusă prin recursul părții vătămate, a aprobat soluția Camerei de acuzare ca fiind juridică, de oarece art. 264 al. V din pr. penală în vigoare în Ardeal este categoric: *Persoana îndreptățită de a reprezenta acuzare a renunțat a o susține, nu și-a însușit-o.* Reprezentantul autorității publice — conform spiritului codului penal — atinsă prin ultrajul ce face obiectul infracțiunii nu înțelege să se considere lezată de oare ce nu este cazul. Și atunci persoana particulară în speță magistratul nu se mai poate prevala de haina oficialității, calitate care i-ar fi rămas numai dacă reprezentantul oficial de drept al puterii publice, procurorul i-ar fi lăsat-o stând alături ca acuzator. Nefiind așa, partea vătămată rămâne numai insultată personal și are a-și valorifica pretențiile și a cere pedepsirea învinutului înaintea judecătorului de ocol conform legei XLI/914 pentru apărarea onoarei. Argumentul acesta logic și de text este fără replică, ceace înseamnă că după textele penale în vigoare în Ardeal prin derogare de la principiile art. 42 și urm. pr. p. relative la dreptul părții vătămate de a reprezenta acuzarea când procurorul o refuză, partea lezată nu-și poate însuși reprezentarea acuzării, ca acuzator subsidiar în delictul de violență contra autorității.

În ce primește primul argument al Camerei de acuzare, că conf. art. 264 al. I pr. p., faptul așa cum s'a întâmplat nu întrunește elementele delictului prevăzut și pedepsit de art. 4 al. II din legea XL 914, este tot atât desusținut în fapt.

În adevăr legiuitorul maghiar prin „legea pentru protecția autorităților” (XL/914) a prevăzut pedepse foarte grele pentru cei care în cete sau individual împedecă autoritățile sau organele acestora de la împlinirea atribuțiilor lor oficiale. Aceste pedepse, variază între 5 ani muncă silnică și 3 ani închisoare corecțională; 25.000 și 5 mii lei amendă, după cum violențele sunt exercitate de cete sau indivizi numai, după cum sunt înarmați or nu și după cum împedecările se exercită asupra autorităților însăși, a co-

misiunilor sau numai asupra organelor lor, funcționarii după erarhie, etc.

Condițiunea însă pe care o cere legiuitorul spre a proteja atât de eficace pe funcționar în exercițiul funcției, este ca să se constate dacă în adevăr persoana oficială a fost împiedecată a-și face datoria prin violență, adică forța fizică sau prin amenințări periculoase, adică dintre acelea care îi pun în primejdie persoana sa fizică.

Spre exemplu când vătămatul în speța ce ne preocupă ar fi fost luat la bătaie și îmbrâncit afară din cameră sau agresorul ar fi îndreptat asupra-i o armă de foc sau vr'un instrument ce să-i pună în pericol viața. Acest argument este tras din analogia cu art. 77 c. p., text care definește violența ca o forță căreia nu poți rezista; iar amenințările periculoase, ca pe niste mijloace care constituiesc un pericol direct pentru viața și integritatea corporală.

Acelaș legiuitor prevăzător s'a gândit și la cazuri mai puțin grave, când adică un funcționar fără să fi fost violentat grav a fost totuși insultat în exercițiul funcțiunii. Pedepsa pentru astfel de cazuri este mai mică, totuși destul de severă și este prevăzută de legea XLI din 1914 pentru apărarea onoarei în art. 3 și 4. Iată acel text (Art 4 al. II):

Dacă insulta este excesiv de brutală precum și în cazurile ce se califică conf. dispozițiilor art. 3 al. II, dacă partea vătămată este o corporație instituită prin lege, o comisiune a ei sau un membru al acesteia, o autoritate, un funcționar public sau preotul unei religii, pedeapsa va fi închisoarea corecțională până la șase luni și amenda până la 30.000 lei.

Aceste două legi enunțate corespund capitoului IV, Secției I. Rebeliuni (art. 170—179) și Secției II. Ultraj și violențe în contra forței publice, în contra autorităților publice și depozitarilor lor. (Art. 180—189) din codul penal român.

Deosebirea consistă în acea că legea X/L 914 coprinde rebeliunile și ultrajul grav corespunzător art. 184, 185, 186 și 187 din codul penal român; iar ultrajul coprins în art. 183 c. p. român și cel mai obișnuit pe condica judecătorilor de ocol din vechiul regat, este conținut și pedepsit în legiurea penală maghiară, de legea XLI/1914: despre apărarea onoarei, acolo adică unde se prevăd pedepse pentru colomnie și insultă care pedepse legiuitorul le agravează când sunt adresate persoanelor cu calitate oficială și de codul penal al contravențiilor (legea LX (1879) prin art. 46 care pedepsește cu amendă până la 1000 lei pe cel ce întrebunțează cuvinte injurioase față de un funcționar în exercițiul funcției.

Conform articolului 183 c. p. român: *Ultrajul făcut prin gesturi, cuvinte sau amenințări în contra funcționarului public precum și în contra ori cărui cetățean însărcinat cu un serviciu public sau municipal sau agent însărcinat cu forța publică, în exercițiul sau cu ocaziunea funcției sale, se va pedepsi cu închisoare de 15 zile până la 2 luni sau cu amendă de la 50 până la 200 lei.*

Și am transcris acest text de uzaj aproape zilnic la instanțele penale din vechiul regat, pentru a putea fi comparat cu textul corespunzător al art. 4 al II. din legea maghiară XLI/914 aratat mai sus precum și cu art. 4 al II. din legea maghiară XL/914 de protecție a autorităților în următorul coprins:

Se va pedepsi pentru delict cu închisoare corecțională până la 3 ani și cu amendă până la 5000 lei persoana care împiedică vre un organ executiv al unei autorități, prin violențe sau amenințări periculoase, de la exercițiul legal al misiunii sale; sau îl ultragiază prin violențe sau amenințări periculoase în cursul unei lucrări, care decurge din misiunea sa sau în fine din răsbunare pentru exercitarea misiunii sale. Tentativa se va pedepsi.

Remarca ce făceam mai sus se evidențiază din compararea textelor. Ultrajul după codul maghiar este exercitarea violenței, a unei căi de fapt contra persoanei oficiale; pe câtă vreme după codul penal român el se poate reduce la un singur cuvânt nepotrivit, mai puțin chiar decât o insultă adresate însă unui funcționar în exercițiul funcției. Pentru aceasta și pedepsele diferă după cum arată textele înșirate. Este foarte probabil că acuzatorul privat subsidiar din speța ce am adnotat, a fost obișnuit cu textul românesc al art. 183, atunci când a forțat înțelesul cuvintelor amenințare periculoasă numai pentru că nu-i venea a crede că insulta ce a suferit în calitate oficială nu era ultraj în sensul legii penale. Alături numai că magistrații din vechiul regat care lucrează sub vigoarea textelor penale ce se aplică în Ardeal, nu trebuiesc să uite că dacă în general acestea texte se cam aseamănă, foarte adesea ori ele diferă foarte mult de cele ale codului penal român.

Odată ce le aplicăm trebuie să le cunoaștem și avem această posibilitate de oare ce sunt bine traduse în românește și odată la îndemână prin interpretarea lor juridică se pot evita multe greșeli.

V. M. Dimitriu.

BIBLIOGRAFIE

Ante-proiect de constituție de ROMUL BOILA

Ante proiectul constă din 7 titluri: 1. Indivizibilitatea statului; 2. Teritoriul; 3. Populațiunea; 4. Organizarea puterii de Stat; 5. Dispozițiuni generale 6. Revizuirea Constituției; 7. Dispozițiune finală.

D-l Boilă menține caracterul de lege fundamentală a constituției conform art. 128 din vechea constituție, întrucât art. 174 din ante proiect prevede că modificarea Constituției nu se poate face prin o lege ordinară ci numai printr'o majoritate calificată. Noi suntem foarte sceptici față de așa numitele legi fundamentale, pentru că voința viitoare a statului nu se poate lega prin voința lui prezentă.

Este adevărat, că îngreuierea modificării constituției dă oarecare garanții în contra samavolciei unui partid care întâmplător și-a dobândit majoritate; însă în cazurile când modificarea constituției devine o necesitate urgentă, tocmai această îngreunare poate fi catastrofală, dacă o fracțiune sau mai multe fracțiuni care fac o treime de voturi, împiedică modificarea pentru motive egoiste sau din animozități personale, nepricepere etc. În astfel de cazuri o majoritate patriotică, dacă își cunoaște îndatoririle, va vota modificarea chiar dacă nu

poate culege 2-treimi din voturi. Nu încapă îndoială că prin aceasta, se comite o lovitură de stat, dar minoritatea care abuzând de îngreuierea modificării, împiedică o modificare neapărat necesară, comite deasemenea o lovitură de stat, cu toate că poate să invoace litera legii. Din toate acestea reiese, că vigoarea specială a legilor fundamentale este foarte problematică; chestiunea stă mai presus de drept și stă în puterea regală, fiind numai regele în stare să decidă în astfel de cazuri, prin darea sau refuzul sancționării.

O mare originalitate arată proiectul prin abandonarea totală a diviziunii de puteri cunoscută și acceptarea fără rezervă a organizării puterii de stat pe baza funcțiilor reclamate de viața de stat.

În ceea ce privește atribuțiunile sau drepturile regale, ante-proiectul elimină decretulele-legi. Nu dă Regelui dreptul de abolițiune tot așa ca și Constituția actuală, ceea ce credem că nu este motivat. Ne pare rău că proiectul nu reduce numărul îngrozitor de mare al cazurilor ce trebuiesc rezolvate actualmente de Rege.

Privitor la corpurile legiuitoare, ante-proiectul întrece starea actuală de drept cu votul femeilor și cu declararea votărei pe comune. Nu admite votarea obligatorie; deși argumentarea autorului este convingătoare și adânc gândită, credem că votarea obligatorie are un mare avantaj. Elementele subversive fiind totdeauna bine organizate, votarea obligatorie apără ordinea și stăpânirea legilor, constrângând pe cei indolenți să voteze.

De altcum reglementarea corpurilor legiuitoare este democratică și merită toată lauda.

Reglementarea organizării judecătorești este foarte bună și interesantă. Credem că instituțiunile Curților cu jurați, n'ar trebui să fie garantate pentru «toate materiile criminale» ci numai pentru delicturile de presă.

În ceea ce privește drepturile cetățenilor, autorul aduce multe idei noi, din cari amintim de garantarea vieții, sănătății și onoarei cetățenilor. Înșirarea acestor drepturi în drepturile cetățenilor este cu totul nouă și trebuie examinată. Ni se pare că Statul nu dă cetățenilor o garanție mai mare în aceste privințe, decât străinilor și deocamdată nu vedem clar în ce constă acea superioritate a cetățenilor în urma căreia aceste drepturi pot fi calificate ca drepturi isvorând din cetățenie. Subliniem că n'am examinat chestiunea și admitem că punctul de vedere al autorului poate fi just. Poate că autorul se gândește la faptul că în timp de războiu, aceste drepturi nu sunt recunoscute pentru dușmani decât numai cu anumite restricțiuni, pe când recunoașterea lor pentru naționali este necondiționată¹⁾.

Chestiunea națiunilor este rezolvată cu multă exactitate și în spiritul hotărârilor adunării naționale din Alba Iulia.

Art. 29 (proprietatea) merită o mare atenție. Aerul

1) Nu vom fi nemodeste, dacă rugăm pe ilustrul autor să expună teoria sa în paginile revistei noastre?

libertății ne surprinde în lumea aceasta a rechizițiilor legale și ilegale.

Reglementarea libertății de religie este foarte interesantă și mîrinimoasă.

Textul proiectului este în genere corect și concis. Autorul are o tehnică bună, nimic nu este de prisos; autorul ține socoteală, de prima maximă a legiferării: *superflua lex non loquitur*. Materia este bine rînduită

și împărțită, expresiunea este totdeauna clară și exactă.

În orice caz avem de a face cu o lucrare foarte bine concepută și executată cu toate că în unele privințe nu suntem de acord cu autorul. Felicităm pe autor nu numai pentru că a întocmit un proiect excelent ci și pentru că a dat pe lîngă proiectul partidului liberal, primul proiect serios pentru unificare.

Laday

ORDINUL CIRCULAR No. 24541-921.

AL MINISTERULUI DE JUSTIȚIE. DIRECTORATUL GENERAL CLUJ,

CĂTRE TOATE INSTANȚELE JUDECĂTOREȘTI

Vă încunoștințăm, că pe baza bugetului votat de camera deputaților și comunicat acestui Directorat de către Ministerul Justiției din București cu ordinul No. 36883 din 7. Sept. 1921 sau stabili salariile funcțio-

narilor diferitelor autorități judecătorești din Ardeal retroactiv de la 1 Aprilie 1921, conform tabloului aici anexat.

Tabloul **A**

LEAFA ȘI ACCESORIILE

Tabloul **B**

MAGISTRAȚILOR **FUNCȚIONARILOR**
DIN ARDEAL, DUPĂ CLASELE DE SALARIZARE DE LA 1 APRILIE 1921.

Salarizat în		Leafa lunară	Alocațiuni p. scumpirea traiului pentru				Notă
Clasa	grad		Cluj și Tr. mișoara	celelalte orașe de reș. sau ne-reș. de ind.	comunele rurale		
L	L	L	L	L	L		
IV		3700	400	300	200	Bani de chirie vezi în "Circulară" No. 24541-921 sub: III.	
V		3500	400	300	200		
VI	1	3200	400	300	200		
	2	2600	400	300	200		
	3	2500	400	300	200		
VII	1	2000	400	300	200		
	2	1900	400	300	200		
VIII	1	1650	400	300	200		
	2	1550	400	300	200		
V		2000	400	300	200		Bani de chirie vezi în "Circulară" No. 24541-1921 sub: III.
VI	1	1800	400	300	200		
	2	1650	400	300	200		
VII	1	1350	400	300	200		
	2	1250	400	300	200		
VIII	1	1050	400	300	200		
	2	950	400	300	200		
IX	1	900	400	300	200		
	2	850	400	300	200		
X		750	400	300	200		
XI		650	400	300	200		
Copisti (manip. și cancelari aux.)	Cu o vechime de la 10 ani în sus	550	400	300	200		
	Cu o vechime de la 5 ani în sus	500	400	300	200		
	Cu o vechime de mai puțin de 5 ani	400	400	300	200		
Servitori și gardieni	Cu o vechime de la 10 ani în sus	350	400	300	200		
	Cu o vechime de la 5 ani în sus	300	400	300	200		
	Cu o vechime de mai puțin de 5 ani	250	400	300	200		

Observări:

Împărțirea „copiștilor” după vechime se referă numai la acei manipulanți sau canceliști aux., cari vor fi numiți de acuma înainte.

I. Manipulanți, cari sau numiți după Tabloul B) din normele de salarizare (vezi „Gazeta Oficială” Nr. 69-70 din 1919) vor fi în modul următor încadrați:

Cei din gr. I-III în gradul de 550 Lei

„ „ „ IV-VI „ „ „ 500 „

„ „ „ VII-IV „ „ „ 400 „

II. Diurniști, cari sau numiți după Tabloul C. din normele de salarizare vor fi în modul următor încadrați:

Cei de la 12 ani de serviciu în sus 550 Lei

„ „ 12 „ „ „ mai puțin 500 „

„ „ 6 „ „ „ „ 400 „

I. Ca complectare la acest tablou Vă comunicăm :

1. Consilierii dela curțile de apel, care funcționează efectiv la Curțile de apel sunt automatic avansați în cl. VI, gr. 1. deci vor avea salar de bază de 3200 lei.

2. Primprocurorii titulari actualmente în clasa VII. de salarizare sunt asemenea automatic avansați în cl. VI grad 3.

3. Copiștii (manipulanți și cancelistii auxiliari) cu o vechime dela 5 ani în sus vor avea salar de bază de 500 Lei; cei cu o vechime dela 10 ani în sus 3000 Lei, cei o vechime de mai puțin de 5 ani, salar de bază de 400 Lei.

4. Servitorii și gardienii cu o vechime dela 10 ani în sus lunar 350 Lei, cei cu o vechime de peste 5 ani, dar mai puțin de 10 ani salar de bază de 300 Lei, cei o vechime de mai puțin de 5 ani 250 Lei.

II. Sporul de scumpete

De lângă salarul de bază amintit mai sus rămân sporurile de scumpete fixate lanserior adică începând dela salarul fundamental de 300 Lei lunar, în Cluj și Timișoara 400 lei lunar, în orașele de reședință sau nereședință de județe 400 lei lunar. Servitorii și gardienii cu salar de bază de 25 lei lunar, în Cluj și Timișoara 397 lei 50 bani lunar. În orașele de reședință de județ s.u. reședință: 298 lei 10 bani.

Sporul de scumpete în celelalte comune rurale va fi: începând dela salarul de bază 300 lei lunar 200 lei cei cu 250 lei salar de bază 198 lei 75 bani lunar.

III. Chirie

În Cluj și Timișoara:

- | | |
|---|-----|
| a) necăsătorii | 20% |
| b) căsătorii fără copii | 25% |
| c) căsătorii cu copii (sau văduvi cu copii) | 30% |

Comunele urbane, reședințe sau nereședințe de județi:

- | | |
|---|-----|
| a) necăsătorii | 10% |
| b) căsătorii fără copii | 15% |
| c) căsătorii cu copii (sau văduvi cu copii) | 20% |
- din salarul de bază.

Comunele rurale nu primesc chirie

Pentru a vi se putea mandata aceste salarii de urgență, vă invităm se binevoiți a întocmi — despre diferența ce le li-se cuvine (competele) funcționarilor — state în regula și să ni le înaintați cel mai târziu până în 20 a l. c.

Aceste state sunt a se întocmi numai în ceea ce privește diferența.

Pentru ca să puteți întocmi corect aceste state, vi dau următoarele îndrumări:

Se va stabili (statori) diferența de salar dintre salarul vechi și nou pe 6 luni. Din suma globală a acestei diferențe se va detrage (retine) 10% taxa pentru fondul de pensiune. La suma rămasă se va adăuga în înțelesul ordinului cu No. 31640 min. fin la Cluj și Timișoara, pentru funcționarii: necăsătorii: 20%, căsătorii fără copii: 25% căsătorii cu copii 30%.

Pentru comunele urbane, reședințe și nereședințe de județ necăsătorii. 10% căsătorii fără copii 15%, cu copii: 20% ca diferență de chirie.

În comune rurale nu se plătește indemnizație de chirie

Adăugându se suma diferența de chirie la suma ce a mai rămas din diferența de salar după detragerea reținerea celor 10% la fondul de pensiune, obținem o sumă, din care urmează a se scădea 6%. Iar suma rămasă este competența ce are de luat „netto” a funcționarilor.

Spre ilustrarea convintelor rigide să servească următoarele cazuri (exemple):

1. N. N. primdirector de birou în Sibiu, cl. VII. gr. 3. căsătorit copii

salarul avut 750.—
Salarul ce-i compete conform tabloului 1150.—

Diferența pe o lună 300.—

adică pe 6-luni 1800.—
scăzând 10% la fondul de pensiune 180.—

Rămâne 1620.—

Chirie de 20% după 1800 L. 360.—

Laolaltă 1980.—
scăzând 6% impozit 118.80

Rămâne de (solvit) 1861.20

2. N. N. cancelist în Blaj (sau Orșova, Beiuș, Radna, Lipova, sau în orice și care comună rurală) în cl. X. căsătorit.

salarul avut: 550.—

salarul conform tabloului 750.—

Diferența pe o lună 200.—

adică pe 6-luni 1200.—
scăzând 10% la fondul de pensiune 120.—

Rămâne 1080.—

Chirie nu-i compete
scăzând 6% impozit dela 1080 64.80

Rămâne de plată 1015.20

Statele astfel întocmite le veți înainta acestui directorat spre mandatare.

Luând în considerare că lefurile din Aprilie până (de) în prezent s'au ridicat pe baza statelor întocmite de D-Voastră și care state se păstrează în prezent ca acte de portofoliu la perceptoratele respective unde s'au achitat salariile pentru aranjarea definitivă a mandatării salariilor cu retroactivitate din 1 Aprilie 1921. Se vor retrimite totodată cu mandatarea diferenței și mandatele de plată dinpreună cu statele vechi verificate de către contabilitatea acestui directorat urmând la rândul său ca perceptoratele să (detragă) rețină o eventuală (suprasolvire) plată în plus ce s'ar ivi între actele de portofoliu și mandatele de plată (de pe) din trecut din diferența de salar ce vi se va ordona după sosirea statelor întocmite de D Voastră.

(Dela sine înțeles). Se înțelege dela sine că perceptoratul vă va restitui statele cari se află în (casserie) cassă ca acte de portofoliu.

De oarece (din) de la 1 Octomvrie 1921, începând veți putea ridica salarele numai pe baza statelor mandatare din partea acestui directorat. Vă invit de asemenea că până la 20 l. c. să întocmiți și să ne înaintați după tabloul aici alăturat și statul pe Octomvrie 1921, acest stat (este) (a) se va întocmi deasemenea în 3 exemplare.

Ne veți trimite prin urmare cu raport separat 2 state în 3 exe plare. Unul pentru diferența și unul pentru salarul pe Octomvrie 1921.

În viitor ne veți înainta până (în) la 15 a lunii statele în 3 exemplare a lunii viitoare, deci statul pe Noemvrie până în 15 Octomvrie, statul pe Decemvrie până în 15 Noemvrie etc.

La caz, că nu ne veți trimite statele întocmite așa, precum vi s'a (descriș) arătat mai sus până la termenile su syndicate, veți (su) purta D-voastră censecinta pentru întârziata platire a lefurilor.

Urmează semnăturile.

DICȚIONAR JURIDIC

Expresia greșită	Expresia de întrebuințat	Expresia maghiară
Normaliv de salarizare	— Regulamentul pentru lefuri	— fizelési szabályzat
Emolumente	— Retribuțiuni	— illetmények
Acădea în concurs, comerciant cazul în concurs	— A fi declarat în faliment, comerciant declarat falit	— csődbe jutni csődbe jutott, közadós
Obligământ	— Obligațiune	— kötelezettség
A purta registre	— A ține registre	— könyveket vezetni
Lăsământare, autoritate lăsământară	— De moștenire, autoritate de cercetarea moștenirii	— hagyatéki bíróság
Pertrațiune	— Pretențiune	— követelés
Comerciantul care nu poartă registre în ordine poate cădea în concurs	— Comerciantul ce nu ține registre comerciale poate fi declarat în stare de faliment	—
Reeptare	— Respingere	— visszautasítás
Renitenț, renitență	— Refractor, încăpăținat care nu se supune din spirit de opoziție	— renitens
M'am nzuil să fac amintire despre renitența observată la decopiere	— Mi-am dat osteneală să aduc la cunoștință spiritul de opoziție observat la copiere	—
Incopiat	— Conexat, încheiat	— kapcsolatos
S'a scos jurământ și de la minorean pentru care s'a paizat decusul	— S'a prestat, s'a luat jurământ și minorul pentru care s'a pus în suspensie încherea	—
Președintele însărcinează cu construirea hotărârei pe judele	— Președintele însărcinează cu redactarea hotărârei pe	—
Președintele admontază publicul din sală	— Președintele face atent publicul din sală	—
M'am cujelet obligat să vin la conchemare	— M'am crezut obligat să vin la convocare	—

V. M. Dimitriu și Ștefan Laday.

Informațiuni.

Curtea de Casație și Justiție din Germania ne încunoștințează prin adresa din 20 Septembrie 1921 că a încorporat revista noastră în biblioteca acelei Curți.

Cu această ocazie d-l Dr. Hans Schulz de la acea Curte ne scrie următoarele:

„Doresc și sper că intențiunile cu care ați pornit la lucru prin lucrarea D-voastră se vor realiza „pedepplin și revistă va lucra cu succes la construirea și consolidarea vieții juridice. Vom coprinde „Ardealul Juridic“ în bibliografia revistei noastre „Deutsche Juristenzeitung“ și se vor găsi la noi juriști cunoscători ai limbei române pentru a ni-l face folositor.

„Năzuințele D-voaste le apreciem cum merită, urându-vă prietenește „noroc bun la lucru“.

Publicând în traducere scrisoare eminentului juriconsult Hans Schulz suntem bucuroși că revista noastră este apreciată în țara care a dat lumii pe un Binding și pe un Ihering.

REDACTIA

Rugăm pe abonații noștri să comunice la administrația revistei, dacă au primit toate numerile începând cu Nr. 1., pentru a-li se putea completa colecția la timp.

Ținem cu aceasta ocazie să încunoștințăm pe cetitorii noștri, că din pricina greutăților materiale nu vom trimite pe viitor revista decât acelor dintre abonați care au achitat costul abonamentului anticipat.

BIBLIOTECA „ARDEALULUI JURIDIC“

Codul penal al Contravențiunilor în vigoare în Ardeal

(Legea Ungară XL din 1879)

Traducere din limba maghiară, cu adnotări și ultimele modificări pe articole

(Urmare) de V. M. D. și St. L.

Art. 32 scos din vigoare încă de la 1 Ianuarie 1912, s'a înlocuit prin art. 33 din Novela penală legea XXXVI din 1908:

Dacă un minor comite o contravențiune, se vor aplică dispozițiunile articolelor 15—25 și 30 din această lege cu următoarele distincțiuni:

Dacă contravenientul trebuie pedepsit cu o pedeapsă privativă de libertate, se va aplica închisoare Ad-tivă.

Maximul acestui fel de închisoare este de 2 luni (Aliniatul al. II-lea nu este în vigoare).

Autoritatea ad-tivă, dacă este de părere că e nevoie să se aplice minorului educația corectivă, trimite cauza judecătorului de ocol competent pentru procedare și a transfera pe infractorul precoce pentru



a fi instalat provizoriu, la cel mai apropiat *azil de stat*, dacă aceasla măsură o cere imediat interesul minorului.

Notă. Azilurile minorilor se deosebesc de instituttele corectoare. In azil, se primesc copii fizicește abandonati, in instituttele corectoare copii moralmente abandonati.

PARTEA II

Felurile contravențiunilor și pedepsele lor ¹⁾.

CAPITOLUL I

Contravențiuni contra statului

Art. 33. J. Acela, care fără învoirea autorității în drept, ridică sau publică vre'un plan sau schiță generală sau parțială despre situația sau fortificațiile unei cetăți, fortărețe sau tabere întărite pentru apărare, precum și acel ce și procură sie și sau altuia, un astfel de plan sau schiță când se află în paza autorității, sau acela care le copiază singur sau pune pe altul să le copieze, se va pedepsi cu închisoare administrativă până la 2 luni și cu amendă până la 3000 lei.

Conf. art. 144 al. 2 c. p. art. 146, 179 c. p.

In timp de război: delict, art. 26 LXIII din 1912 (închis 2 ani, am. 1000 lei, tentativa se pedepsește: art. 30).

Art. 34. J. Se va pedepsi cu închisoare administrativă până la o lună și cu amendă până la 3000 lei.

1. Acel ce pe ascuns sau contra prohibirei guvernului își procură arme și munițiuni în mare cantitate.

2. Cel ce fără învoirea autorității, fabrică, face să se fabrice, își procură sau pune în circulație arme a căror posesiune este oprită.

3. Cel ce exportă în streinătate: arme, munițiuni sau cai în timpul când astfel de export este oprit prin vre-o ordonanță a guvernului.

In timp de război, 2 luni și 3000 lei art. 27 LXVI din 1912.

Art. 35. J. Se va pedepsi cu amendă până la 3000 lei orice industriaș sau comerciant, care contravine la vre-o ordonanță relativă la fabricațiunea, vinderea, punerea în circulație sau transportul armelor și munițiilor.

Notă. Examinarea obligatorie a armelor de foc: XXXIV din 1891.

Contravenție: amendă 100—3000 lei. După § 6 art. 35 c. p. c. nu se învinde asupra acestor contravențiuni.

Importul și transportul armelor: 16001 din 1906 B. M.

Confiscarea armelor: 165300 din 1910 B. M.

Conform § 4 XVII din 1884.

Art. 36. J. Acel ce împântă sau întrebunțează în public, vinde sau răspândește, în alt mod: drapele, pajure sau insigne, a căror expunere în public sau întrebunțare este interzisă prin ordonanță ministerială, din cauză că acestea servesc la manifestarea unor curente ostile statului sau instituțiilor lui legale, va fi pedepsit cu închisoare administra-

tivă până la 15 zile și cu amendă până la 2000 lei.

Art. 37. J. Se va pedepsi cu închisoare administrativă până la 2 luni și până la 3000 lei amendă, ecela care cu intenție de profanare: murdărește, rupe sau smulge pajura sau steagurile țării arborate în public ca și pajurele și drapelele pe care le-ar întrebunța în public autoritățile civile sau militare ca semn a calității acestora.

Contrar dispoz. § 28 C. p. c. această contrav. nu se pedepsește dacă nu s'a comis din culpă pentru că § 37 cere intenție.

Art. 38. J. Acel ce se folosește sau face ca alții să se folosească de cărți sau mijloace didactice pentru vre'un scop de învățământ oprit de guvern, se va pedepsi cu închisoare administrativă până la 2 luni și cu amendă până la 3000 lei, pe lângă confiscarea materialului. In caz de recidivă și dacă n'au trecut doi ani de când a executat ultima pedeapsă, institutorul mai poate fi condamnat și la destituirea din funcțiunea ce ocupă.

CAPITOLUL II.

Contravențiuni contra autorităților și contra liniștel publice.

Art. 39. J. Acela care pentru a acoperi suma pe care cel condamnat la amendă în urma unei proceduri penale sau disciplinare trebuie să o plătească, sau pentru a-l despăgubi, îndeamnă la colectă, sau publică în acelaș mod rezultatul colectei: va fi pedepsit cu amendă până la 3000 lei.

Suma de bani sau valorile încasate prin colectă vor fi confiscate.

(Va urma)

Curtea de Apel Cluj.

Procese civile hotărâte în luna Septembrie 1921.

1. C. 356/19—1919. Simion Mitrea c/a. George Marian, sentință aprob.

2. C. 353/6—1921. Simonetti Pompiliu c/a. Peatra banca c. e., decis, aprobare.

3. C. 342/12—1921. Dr. Maurițiu Lebovits c/a. Dési kőolaj ipar közkereseti társaság, pauzază.

4. C. 410—1921. Joan Palmay c/a. Ignatje Fridmann, sentință aprob.

5. C. 381/12—1921. Văd. Maria Grosz c/a. Iăs. lui Iacob Grosz, ordonarea probării (martori).

6. C. 392/6—1921. Maria Bara c/a. Paraschiva Muțiu, sentință, schimbare totală.

7. C. 351/19—1921. Antschel Pistiner c/a. Simion Ștefaniișu și consorții, decis, suspendarea procedurii.

Seminarul de drept Dr. Muresianu
Cluj, Str. N. Jorga 23. Telefon: 3—10.

Strada Nicolae Jorga 23 in Cluj

se poate inchiria ieftin automobil de persoane Telefon 310

1) Litera „J” după numărul articolului înseamnă că acea contravenție este de competența judecătoriei de ocol. Celelalte contravențiuni sunt de competența autorităților administrative.